

DECIZIA Nr.129* din 24 octombrie 1996

Publicată în Monitorul Oficial nr.158 din 16.07.1997

Lucian Stângu - președinte
Costica Bulai - judecător
Ioan Deleanu - judecător
Ioan Griga - procuror
Gabriela Dragomirescu - magistrat-asistent

Pe rol, pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.332 alin.3 din Codul de procedură penală, ridicată de Rotaru Eusebiu în Dosarul nr.1.117/1996 al Tribunalului Bacău.

Dezbaterile au avut loc în ședința din 17 octombrie 1996, în prezența reprezentantului Ministerului Public și a părții, și au fost consemnate în încheierea din acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 24 octombrie 1996.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 29 aprilie 1996, pronunțată în Dosarul nr.1.117/1996, Tribunalul Bacău a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.332 alin.3 din Codul de procedură penală, ridicată de inculpatul Rotaru Eusebiu. În susținerea excepției invocate, inculpatul arată că dispoziția din art.332 alin.3 din Codul de procedură penală, care prevede că împotriva hotărârii de desesizare pot face recurs numai procurorul și inculpatul arestat în cauză, contravine dispozițiilor art.128 din Constituție, care, prevăzând că "Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii", garantează dreptul tuturor părților interesate, inclusiv al inculpatului judecat în stare de libertate, de a folosi calea de atac prevăzută de lege împotriva hotărârii de desesizare. În speță, susține inculpatul, deși, în urma probelor administrate, s-a stabilit nevinovăția sa și s-a solicitat achitarea, instanța, care fusese investită numai cu privire la el, a dispus totuși desesizarea și trimiterea cauzei la procuror, deoarece raportul de expertiză criminalistică a stabilit că vinovată de producerea accidentului

este o altă persoană decât inculpatul. În aceste condiții, deși interesat în folosirea căii de atac a recursului împotriva hotărârii de desesizare, inculpatul n-a putut beneficia de dreptul constituțional la folosirea căilor de atac, datorită dispoziției neconstituționale din art.332 alin.3 din Codul de procedură penală.

Exprimându-și opinia, Tribunalul Bacău apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece faptul că art.332 alin.3 din Codul de procedură penală limitează folosirea căii de atac a recursului numai de către unii dintre subiecții procesului penal, între aceștia nefiind și inculpatul în stare de libertate, nu este de natură să justifice concluzia că aceste dispoziții contravin celor din art.128 al Constituției.

În vederea soluționării excepției de neconstituționalitate au fost solicitate, în baza art.24 alin.(3) din Legea nr.47/1992, puncte de vedere Guvernului și celor două Camere ale Parlamentului.

În punctul de vedere al Guvernului se consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, art.332 alin.3 din Codul de procedură penală nefiind în contradicție cu art.128 din Constituție. Se mai arată că "existența unor reglementări restrictive în ceea ce privește folosirea căilor de atac, în cazul în care cercetarea penală s-a efectuat de un organ necompetent, se explică, pe de o parte, prin aceea că instanța căreia i se adresează recursul nu antamează fondul procesului, ci se rezumă la verificarea legalității hotărârii, pentru a se vedea dacă cercetarea penală s-a efectuat de un organ necompetent, iar pe de altă parte, această reglementare, la fel ca și alte reglementări speciale, este determinată de nevoia înfăptuirii corecte a justiției, în raport cu obiectivele activității de judecată". Se menționează că obiectul excepțiilor de neconstituționalitate îl pot constitui numai textele de lege care

* Definitivă ca urmare a Deciziei nr.69 din 15 aprilie 1997. (M. Of. nr.158 din 16 iulie 1997) reglementează situații sau împrejurări bazate pe acte sau fapte concrete, iar nu situații sau aspecte juridice pe care, în mod voit, legiuitorul le-a omis.

Camera Deputaților și Senatul nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

având în vedere încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților, dispozițiile art.332 alin.3 din Codul de procedură penală, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr.47/1992, reține următoarele:

În temeiul art.144 lit.c) din Constituție, al art.23 și al art.26 alin.(3) din Legea nr.47/1992, Curtea este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Dispoziția din art.332 alin.3 din Codul de procedură penală prevede că "Împotriva hotărârii de desesizare se poate face recurs de către procuror și de inculpatul arestat în cauză". Prin această dispoziție, sfera persoanelor care pot face recurs împotriva unei hotărâri judecătorești a fost așadar redusă la două: procurorul, care poate face întotdeauna recurs, și inculpatul, care poate folosi această cale de atac numai dacă este arestat în cauză. Celelalte persoane care, în mod obișnuit, pot folosi calea de atac a recursului potrivit dispozițiilor art.3852 și art.362 din Codul de procedură penală au fost excluse de la acest drept. Această excludere, care se întemeiază pe prezumția că singurii subiecți interesați să facă recurs

Împotriva hotărârilor judecătorești de desesizare sunt procurorul și inculpatul arestat în cauză, este însă contrară prevederilor art.128 din Constituție, care stabilesc că împotriva hotărârilor judecătorești părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac în condițiile legii. Or, este evident că, potrivit Constituției, nu numai inculpatul arestat în cauză, ci și inculpatul judecat în stare de libertate sau cel arestat în altă cauză are dreptul de a face recurs împotriva hotărârii de desesizare, după cum au acest drept și alte persoane ale căror interese legitime au fost vătămate printr-o astfel de hotărâre.

Restrângerea, prin această dispoziție legală, a dreptului celorlalte părți interesate de a folosi calea de atac a recursului împotriva hotărârii judecătorești nu poate fi justificată prin invocarea vreunui dintre temeiurile prevăzute în art.49 din Constituție, iar argumentele că prin restrângerea sferei titularilor recursului se asigură celeritatea procesului penal și desfășurarea acestuia într-un termen rezonabil nu pot fi primite, deoarece aceste scopuri nu pot fi realizate prin nesocotirea dreptului constituțional la folosirea căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești.

De altfel, așa cum susține autorul excepției, dispoziția art.332 alin.3 din Codul de procedură penală vine în contradicție și cu prevederile art.6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptată la Roma la 4 noiembrie 1950, ratificată de România prin Legea nr.30/1994, în care se statuează că orice persoană are dreptul la judecarea, în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil, a cauzei sale. Pentru motivele arătate, în temeiul art 144 lit.c) din Constituție, precum și al art.13 alin (1) lit A.c), al art.24 și al art.25 alin (1) din Legea nr.47/1992,

CURTEA

În numele legii
DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate a art.332 alin.3 din Codul de procedură penală, cât privește limitarea dreptului de a exercita recursul numai la inculpatul arestat, invocată de Rotaru Eusebiu în Dosarul nr.1.117/1996 al Tribunalului Bacău - Secția penală.
Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.
Pronunțată în ședința din 24 octombrie 1996.